

**Граничні нормативи навантаження
медичних та інших працівників сфери охорони здоров'я**

I. Загальні положення

1. Ці Граничні нормативи навантаження медичних та інших працівників сфери охорони здоров'я (далі – граничні нормативи) встановлюють тривалість робочого часу медичних та інших працівників сфери охорони здоров'я (далі – працівники), що провадять діяльність за професіями, включеними до Переліку професій (посад) працівників сфери охорони здоров'я, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 05 липня 2025 року № 1065, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 липня 2025 року за № 1109/44515 (далі – Перелік професій); визначають механізм встановлення: витрат робочого часу на виконання окремої трудової функції; кількості трудових функцій, які виконує працівник за одиницю робочого часу; кількості пацієнтів, яку обслуговує працівник за одиницю робочого часу; кількості працівників, яка необхідна для надання повного обсягу медичної / реабілітаційної / фармацевтичної допомоги / послуг.

2. У цих граничних нормативах терміни вживаються в таких значеннях:
додаткові трудові функції – трудові функції, які безпосередньо не пов'язані з основними трудовими функціями – призначення куратором лікарів / фармацевтів-інтернів, клінічним куратором лікаря-резидента, керівником клінічної практики фахівців з реабілітації та/або наставником здобувачів освіти, які навчаються за дуальною формою здобуття вищої освіти, керівником практики здобувачів освіти, участь у робочих групах / комісіях / групах експертів, інші додаткові трудові функції, визначені посадовими обов'язками працівника;

допоміжні трудові функції – трудові функції, які супроводжують основні трудові функції – ведення медичної документації, подання робочих звітів, проведення клінічної / методологічної валідації лабораторних досліджень, участь в нарадах, відвідування хворих на дому, здійснення безперервного професійного розвитку, інші допоміжні трудові функції, визначені посадовими обов'язками працівника;

еквівалент повної зайнятості – тривалість 1 робочого тижня 1 працівника, віднесеного до відповідної професії (посади) / групи професій (посад) у сфері охорони здоров'я згідно з Переліком професій;

основні трудові функції – трудові функції щодо безпосереднього надання медичної / реабілітаційної / фармацевтичної допомоги / послуг.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Кодексі законів про працю України, Законі України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», а також інших законодавчих актах трудового законодавства та у сфері охорони здоров'я.

3. Ці граничні нормативи застосовуються для працівників, визначених Переліком професій, і юридичних осіб незалежно від їх організаційно-правової форми та підпорядкування, які отримали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики або ліцензію на діяльність банків пуповинної крові, інших тканин і клітин людини згідно з переліком, затвердженим МОЗ, або ліцензію на провадження господарської діяльності з заготівлі та тестування донорської крові та компонентів крові незалежно від їх кінцевого призначення, переробки, зберігання, розподілу та реалізації донорської крові та компонентів крові, призначених для трансфузії, або ліцензію на діяльність з виробництва (виготовлення) лікарських засобів в умовах аптеки, оптової торгівлі лікарськими засобами, роздрібною торгівлі лікарськими засобами (далі – заклади охорони здоров'я).

4. Для працівників, зайнятих на роботах зі шкідливими умовами праці, встановлюється скорочена тривалість робочого тижня відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2001 року № 163 «Про затвердження переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня», на підставі результатів атестації робочих місць, Порядок проведення якої затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 1 серпня 1992 року № 442 «Про Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці» та іншого трудового законодавства.

5. Тривалість міжзмінного та/або щотижневого безперервного відпочинку встановлюється трудовим законодавством.

За умови дотримання Кодексу законів про працю України щодо наданого відпочинку, тривалість щотижневого безперервного відпочинку може бути скорочена на умовах, визначених колективним договором закладу охорони здоров'я, при цьому тривалість міжзмінного відпочинку не може становити менше 12 годин на добу.

6. Умови залучення працівників до понаднормової роботи та тривалість понаднормової роботи визначено трудовим законодавством.

Перелік працівників, для яких застосовується ненормований робочий день, встановлюється колективним договором.

7. У закладах охорони здоров'я або структурних підрозділах закладів охорони здоров'я, в яких медична / реабілітаційна / фармацевтична допомога /

послуги надаються безперервно і в яких не може бути додержана щоденна або щотижнева норма робочого часу, допускається запровадження підсумованого обліку робочого часу за місяць з дотриманням норми робочого часу, визначеної розділом II цих граничних нормативів для працівників відповідної групи професій. Запровадження підсумованого обліку робочого часу погоджується з виборним органом профспілки / профспілковим представником закладу охорони здоров'я.

8. Не допускається встановлення різних граничних нормативів для працівників однієї професії та професійної кваліфікації, які відповідно до посадових інструкцій виконують однакові трудові функції.

Граничні нормативи для працівників відповідної професії / групи професій погоджується з виборним органом профспілки / профспілковим представником закладу охорони здоров'я та зазначаються у колективному договорі закладу охорони здоров'я.

II. Граничні нормативи

1. Еквівалент повної зайнятості 40 годин на тиждень становить для працівників, віднесених до таких професій (посад) / груп професій (посад) у сфері охорони здоров'я згідно з Переліком професій (за винятком працівників, визначених пунктом 4 розділу I цих граничних нормативів):

1) професії (посади) керівників закладів охорони здоров'я, їх заступників (підрозділ 1 розділу I пункту 1 Переліку професій) і головна медична сестра (головний медичний брат) (пункт 5 підрозділу 1 розділу IV пункту 1 Переліку професій);

2) фармацевтичні професії (посади) (розділ II пункту 1 Переліку професій) і асистент фармацевта (пункт 1 підрозділу 3 розділу IV пункту 1 Переліку професій)

3) інші професії (посади) у сфері охорони здоров'я (розділ V пункту 1 Переліку професій), крім реєстратора медичного (пункт 1 підрозділу 1 розділу V пункту 1 Переліку професій) і дезінфектора (пункт 1 підрозділу 3 розділу V пункту 1 Переліку професій).

2. Еквівалент повної зайнятості 38,5 годин на тиждень для працівників, віднесених до таких професій (посад) / груп професій (посад) у сфері охорони здоров'я згідно з Переліком професій (за винятком працівників, визначених пунктом 4 розділу I цих граничних нормативів):

1) професії (посади) керівників структурних підрозділів закладів охорони здоров'я (підрозділ 2 розділу I пункту 1 Переліку професій);

2) лікарські професії (посади) загального профілю (підрозділ 3 розділу I пункту 1 Переліку професій);

3) лікарські професії (посади) спеціалізованого профілю (підрозділ 4 розділу I пункту 1 Переліку професій), крім лікарських професій (посад), визначених підпунктом 1 пункту 3 цього розділу;

4) стоматологічні професії (посади) (підрозділ 5 розділу I, підрозділ 2 розділу IV пункту 1 Переліку професій), крім професій (посад), визначених підпунктом 2 пункту 3 цього розділу;

5) професії (посади) лікарів, робота яких поєднана з навчанням (підрозділ 6 розділу I пункту 1 Переліку професій);

6) професії (посади) професіоналів у сфері охорони здоров'я (розділ III пункту 1 Переліку професій);

7) професії (посади) фахівців у сфері охорони здоров'я (розділ IV пункту 1 Переліку професій), крім головної медичної сестри (головного медичного брата) (пункт 5 підрозділу 1 розділу IV пункту 1 Переліку професій), асистента фармацевта (пункт 1 підрозділу 3 розділу IV пункту 1 Переліку професій) і працівників з числа фахівців, чії професії (посади) визначено підпунктом 2 пункту 3 цього розділу;

8) реєстратор медичний (пункт 1 підрозділу 1 розділу V пункту 1 Переліку професій);

9) дезінфектор (пункт 1 підрозділу 3 розділу V пункту 1 Переліку професій).

3. Еквівалент повної зайнятості 33 години на тиждень для працівників, віднесених до таких професій (посад) / груп професій (посад) у сфері охорони здоров'я згідно з Переліком професій:

1) лікарські професії (посади) хірургічного профілю із числа лікарських професій (посад) спеціалізованого профілю (підпункт 2 підрозділу 4 розділу I пункту 1 Переліку професій) і лікарі-ендоскопісти (пункт 13 пункту 1 підрозділу 4 розділу I пункту 1 Переліку професій), які надають медичну допомогу хірургічного профілю / проводять ендоскопії виключно в амбулаторних умовах амбулаторно-поліклінічного закладу охорони здоров'я

або амбулаторно–поліклінічного підрозділу лікувально–профілактичного закладу охорони здоров'я;

2) стоматологічні професії (посади) (підрозділ 5 розділу I, підрозділ 2 розділу IV пункту 1 Переліку професій), які надають медичну допомогу / послуги виключно в амбулаторних умовах амбулаторно–поліклінічного закладу охорони здоров'я або амбулаторно–поліклінічного підрозділу лікувально–профілактичного закладу охорони здоров'я;

3) працівники, які працюють протягом всього робочого часу на медичних генераторах ультракороткохвильової частоти потужністю більше ніж 200 ват, незалежно від професії (посади).

У ті дні, коли працівники, визначені підпунктами 1, 2 цього пункту, працюють в умовах стаціонару або здійснюють інші види професійної діяльності в амбулаторних умовах амбулаторно–поліклінічного закладу охорони здоров'я або амбулаторно–поліклінічного підрозділу лікувально–профілактичного закладу охорони здоров'я, тривалість їх робочого дня встановлюється з дотриманням вимог пункту 2 цього розділу.

4. Структура робочого навантаження працівників:

1) не менше 70 % тривалості робочого часу працівника мають складати витрати робочого часу на виконання основних трудових функцій;

2) не більше 20 % тривалості робочого часу працівника мають складати витрати робочого часу на виконання допоміжних трудових функцій. При цьому обов'язковим є надання працівникам, визначеним пунктом 1 Положення про систему безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725, часу для здійснення безперервного професійного розвитку в сумарній кількості не менше 52 годин на рік (з розрахунку 1 година на тиждень);

3) витрати робочого часу на виконання додаткових трудових функцій мають складати не більше 20 % тривалості робочого часу працівника за відсутності допоміжних трудових функцій і 30 % тривалості робочого часу працівника сумарно разом з виконанням додаткових трудових функцій.

5. Структура робочого навантаження залежить від професійної кваліфікації / рівня професійної кваліфікації працівника і зазначається в його посадовій інструкції.

Не допускається введення трудових функцій, не передбачених професійною кваліфікацією / рівнем професійної кваліфікації, визначеної

професійним стандартом або кваліфікаційною характеристикою до відповідної професії, відомості про яку внесено до Єдиного реєстру кваліфікацій – Класифікатора професій (далі – ЄРК–КП).

6. Керівником закладу охорони здоров'я або уповноваженою ним особою / групою осіб з урахуванням структури робочого навантаження працівників, визначеної пунктом 4 цього розділу, розраховуються:

1) витрати робочого часу на виконання окремої трудової функції, визначеної професійним стандартом або кваліфікаційною характеристикою до відповідної професії, відомості про які внесено до ЄРК–КП;

2) кількість трудових функцій, які виконує працівник, віднесений до відповідної професії (посади) / групи професій (посад) у сфері охорони здоров'я згідно з Переліком професій, за одиницю робочого часу;

3) кількість пацієнтів, яку обслуговує працівник, віднесений до відповідної професії (посади) / групи професій (посад) у сфері охорони здоров'я згідно з Переліком професій, за одиницю робочого часу;

4) кількість працівників, віднесених до відповідної професії (посади) / групи професій (посад) у сфері охорони здоров'я згідно з Переліком професій, яка необхідна для надання повного обсягу медичної / реабілітаційної / фармацевтичної допомоги / послуг, передбаченого відповідним договором про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій, розрахована в еквіваленті повної зайнятості, зокрема кількість та професійний склад таких працівників, підпорядкованих 1 керівнику закладу охорони здоров'я / керівнику структурного підрозділу закладу охорони здоров'я.

7. Розраховані граничні нормативи, визначені підпунктами 1–4 пункту 6 цього розділу погоджується з виборним органом профспілки / профспілковим представником закладу охорони здоров'я та зазначаються у колективному договорі закладу охорони здоров'я.

8. Для затвердження штатного розпису закладу охорони здоров'я використовується граничні нормативи, визначені пунктом 6 цього розділу, з урахуванням еквіваленту повної зайнятості для відповідної групи професій.

**В.о. начальника Управління
медичних кадрів, освіти і науки**

Марія БОМКО